

OBSAH

ÚVOD	7
ÚVOD DO ZOROASTRISMU	9
BOHOVÉ ÍRÁNSKÉHO SVĚTA	11
Vajú – bůh větru	13
Tištrijá a Apaoša – bůh deště a démon sucha	13
Arédví Súra Anáhitá – bohyně neposkvrněných vod	15
Verethranga – bůh vítězství	16
Rapithwin – bůh poledního tepla a letních měsíců	18
Átar – bůh ohně	18
Mithra – bůh Slunce	20
ZOROASTRISMUS	22
Zoroastrovská věrouka	27
<i>Avesta</i>	29
<i>Gáthy</i>	30
Sepsání <i>Avesty</i>	46
Překlady a výklady <i>Avesty</i> v pahlavštině	52
Díla napsaná na základě <i>Žandu</i>	60
<i>Bundahišn</i>	69
<i>Gozídehá-je Žádspram</i>	72
Manúčehrovy spisy	74
Dopisy	75
<i>Dádestán í déníg</i>	75
<i>Pahlavské příběhy</i>	77
<i>Pursišníhá</i>	79
<i>Widžarkardí déníg</i>	79
Filozoficko-bohoslovecké texty	80
<i>Škand-gumáníg Wizár</i>	81
<i>Pus í dáníšn-kámag</i>	83
<i>Gudžastak Abálíš</i>	84
Zarathuštrova náboženská reforma	85
Zarathuštra	87
Podstata Dobra a Zla v zoroastrismu	106
Učení o ctnostech a pravidla duchovní čistoty člověka	109
	537

Stvoření	112
Dualismus	114
Monoteismus a polyteismus	116
Eschatologie	117
Kult	119
Modlitba	122
Zoroastrovské rituály	123
Vnější rituály	124
Vnitřní rituály	125
Očistné rituály	126
Rituály spojené s životními událostmi	127
Zasvěcení	127
* Specifické rituály	129
Zoroastrovské svátky	130
Svátky měsíců	133
Zoroastrovský kalendář	133
Zurvánismus	134
Filozofie ohně v zoroastrovském kultu	139
Periodizace zoroastrismu	142
Zoroastrismus ve starověkém Íránu	143
Zoroastrismus od středověku do dnešní doby	146
Zoroastrovci v dnešním světě	148
Role zoroastrismu při formování světových náboženství	148
Judaismus	154
Křesťanství	158
Islám	160
 GÁTHY PŘEKLAD A KOMENTÁŘE	 167
 Úvodní modlitby <i>Ĵasna</i> 27:13–15	 169
27:13	170
27:14	172
27:15	174
 <i>Ĵasna</i> 28	 175
28:0	176
28:1	177

28:2	178
28:3	179
28:4	180
28:5	181
28:6	182
28:7	183
28:8	184
28:9	185
28:10	186
28:11	187

<i>Jasna</i> 29	189
29:1	191
29:2	192
29:3	193
29:4	194
29:5	195
29:6	196
29:7	197
29:8	198
29:9	199
29:10	200
29:11	201

<i>Jasna</i> 30	203
30:1	204
30:2	205
30:3	206
30:4	207
30:5	208
30:6	209
30:7	210
30:8	211
30:9	212
30:10	213
30:11	214

<i>Jasna</i> 31	215
31:1	216
31:2	217
31:3	218
31:4	219
31:5	220
31:6	221
31:7	222
31:8	223
31:9	224
31:10	225
31:11	226
31:12	227
31:13	228
31:14	229
31:15	230
31:16	231
31:17	232
31:18	233
31:19	234
31:20	235
31:21	236
31:22	237

<i>Jasna</i> 32	239
32:1	240
32:2	241
32:3	242
32:4	243
32:5	244
32:6	245
32:7	246
32:8	247
32:9	248
32:10	249
32:11	250
32:12	251

32:13	252
32:14	253
32:15	254
32:16	255

Jasna 33

33:1	257
33:2	258
33:3	259
33:4	260
33:5	261
33:6	262
33:7	263
33:8	264
33:9	265
33:10	266
33:11	267
33:12	268
33:13	269
33:14	270
	271

Jasna 34

34:1	273
34:2	274
34:3	275
34:4	276
34:5	277
34:6	278
34:7	279
34:8	280
34:9	281
34:10	282
34:11	283
34:12	284
34:13	285
34:14	286
34:15	287
	288

<i>Jasna</i> 43	289
43:1	290
43:2	291
43:3	292
43:4	293
43:5	294
43:6	295
43:7	296
43:8	297
43:9	298
43:10	299
43:11	300
43:12	301
43:13	302
43:14	303
43:15	304
43:16	305

<i>Jasna</i> 44	307
44:1	308
44:2	309
44:3	310
44:4	311
44:5	312
44:6	313
44:7	314
44:8	315
44:9	316
44:10	317
44:11	318
44:12	319
44:13	320
44:14	321
44:15	322
44:16	323
44:17	324
44:18	325

44:19	326
44:20	327
<i>Ĵasna</i> 45	329
45:1	330
45:2	331
45:3	332
45:4	333
45:5	334
45:6	335
45:7	336
45:8	337
45:9	338
45:10	339
45:11	340
<i>Ĵasna</i> 46	341
46:1	342
46:2	343
46:3	344
46:4	345
46:5	346
46:6	347
46:7	348
46:8	349
46:9	350
46:10	351
46:11	352
46:12	353
46:13	354
46:14	355
46:15	356
46:16	357
46:17	358
46:18	359
46:19	360

<i>Ĵasna</i> 47	361
47:1	362
47:2	363
47:3	364
47:4	365
47:5	366
47:6	367

<i>Ĵasna</i> 48	369
48:1	370
48:2	371
48:3	372
48:4	373
48:5	374
48:6	375
48:7	376
48:8	377
48:9	378
48:10	379
48:11	380
48:12	381

<i>Ĵasna</i> 49	383
49:1	384
49:2	385
49:3	386
49:4	387
49:5	388
49:6	389
49:7	390
49:8	391
49:9	392
49:10	393
49:11	394
49:12	395

<i>Ĵasna</i> 50	397
-----------------	-----

50:1	398
50:2	399
50:3	400
50:4	401
50:5	402
50:6	403
50:7	404
50:8	405
50:9	406
50:10	407
50:11	408

<i>Jasna</i> 51	409
-----------------	-----

51:1	410
51:2	411
51:3	412
51:4	413
51:5	414
51:6	415
51:7	416
51:8	417
51:9	418
51:10	419
51:11	420
51:12	421
51:13	422
51:14	423
51:15	424
51:16	425
51:17	426
51:18	427
51:19	428
51:20	429
51:21	430
51:22	431

<i>Ĵasna</i> 53	433
53:1	434
53:2	435
53:3	436
53:4	437
53:5	438
53:6	439
53:7	440
53:8	441
53:9	442

<i>Ĵasna</i> 54. Závěrečná modlitba	443
54:1	444
54:2	445

PŘÍLOHA I ÚRYVKY Z <i>AVESTY</i>	447
1. <i>Vidévdát. Fragard</i> 2	449
(Mýtus o Jímovi)	449
2. <i>Ĵašt</i> 19. <i>Žamjád jašt.</i>	455
19:89	455
19:90	456
19:92	456
19:93	456
19:94	457
19:95	457
19:96	457
3. <i>Vajú</i>	459
4. Symbol víry	461
<i>Ĵasna</i> 12:1–9	461

PŘÍLOHA II <i>ŠAHRESTÁNÍHÁ Í ÉRÁN:</i>	463
--	-----

PŘÍLOHA III VYMEZENÍ ÍRÁNSKÉHO SVĚTA	469
Írán a Íránci	469
Íránská rasa	471
Íránský jazyk	472

PŘÍLOHA IV ÍRÁNSKÁ MYTOLOGIE	479
Píšdádovci	479
Kjúmars (Gaja-Maretan)	479
Húšang (Haošjangha-Parazata)	482
Tahmúras (Tachmaurupa)	483
Džamšíd (Jíma Chašaeta)	484
Zahák (Aži Daháka)	486
Ferejdún (Thraetaona)	488
Manúčehr (Manúš-Číthrá)	489
Nouzar (Naotara)	490
Záb, Zú, Zútahmásp (Uzava)	492
Garšásp, Garsásp (Keresaspa)	493
Kijánovci	495
Kaj Qobád (Kavi–Kavata)	495
Kaj Kávús (Kavi-Úsan, Kavi-Úsazan)	497
Sijávaš (Kavi-Sjávaršan)	500
Kaj Chosrou (Kavi-Hausvarah)	503
Kaj Chosrou a Kúroš	504
Lahrásp (Aurvāt –Aspa)	506
Goštásp (Kavi-Vištáspa)	507
Esfandijár (Spentodata)	510
Bahman (Vahman, Vohumanah)	512
Homá	513
Dará	514
Alexandr Dvourohý v Íránu	514
Bájní hrdinové	516
Garšásp (Keresaspa)	516
Naríman (Nairemana)	517
Sám (Sáma)	517
Zál	517
Rostam (Rautas-Tachma)	518
Káve a jeho synové	520
Nouzarovci	520
Nepřátelé Íránu ve starých dobách	520
Démoni	520
Túranci	521
Afrásijáb	521

Aghríras	522
Garsívaz	522
Ardžásp	522
Rod Víse	522
 PŘÍLOHA V GEOGRAFIE STAROVĚKÉHO ÍRÁNU	525
Geografie Íránské vysočiny	526
Hranice	526
Podnebí	527
Řeky ve starém Íránu	528
Cesty	530
Města starého Íránu	530
 DODATEK SOUČASNÝ ÍRÁNSKÝ SVĚT	533
 SEZNAM POUŽITÝCH PRAMENŮ A LITERATURY	535
I. Prameny	535
II. Literatura v perském jazyce	535
III. Literatura v českém jazyce	535
IV. Literatura v ostatních jazycích	536